

РЕШЕНИЕ

№ 377

гр. София, 24.01.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 18 състав, в публично заседание на 15.09.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Златка Илиева

при участието на секретаря Илияна Янева и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **153** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 – чл. 207 от Административно – процесуалния кодекс във вр. с чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Делото е образувано по предявена искова молба на [фирма], ЕИК:[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица], стая 703, представлявано от Д. И. Д. – Управител, чрез Адвокатско дружество „З. и З.“, Булстат:[ЕИК], със съдебен адрес: [населено място], [улица] против Държавен фонд „Земеделие“ (ДФЗ), с адрес: [населено място], [улица], представлявано от В. Г. – Изпълнителен директор, с правно основание чл. 1 от ЗОДОВ. Претендира се настъпване на вреди, изразяващи се в пропуснати ползи, причинени от отменен по съдебен ред административен акт – Уведомително писмо изх. № 02-2600/5187 от 14.12.2018 г., издадено от Заместник – изпълнителен директор на ДФЗ . В исковата молба се твърди, че със Заявление № 16/633991/0065779 от 30.03.2016 г. и Заявление № 16/633991/101663 от 14.02.2017 г., ищецът е кандидатствал пред ДФЗ за изплащане на държавна помощ за 2016 г. и 2017 г. в размер на 29 640 лв. за всяка от тях. Твърди се, че същият е отговорял на всички изисквания за изплащане на помощта за доброволно поети ангажименти за хуманно отношение към птиците за тези години, при заявен капацитет от 13 000 птици. В резултат на посочените основания, се претендира присъждане на имуществени вреди, изразяващи се в пропуснати ползи в размер на 59 280.00 лв., ведно със законната лихва от датата на завеждане на исковата молба до окончателното изплащане на

сумата.

В съдебно заседание, ищецът, редовно уведомен се представлява от адвокат З., която моли съда да уважи исковата молба, по изложените в нея съображения. Претендира сторените по делото разноски, съгласно представен списък.

Ответникът - Държавен фонд „Земеделие“, чрез представител по пълномощие, в писмения отговор излага становище за недопустимост на същата, като при условията на алтернативност моли съда да отхвърли същата като неоснователна. В съдебно заседание моли съда да отхвърли исковата молба като неоснователна и недоказана. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение, като отправя възражение за прекомерност на претендирания от ищеца адвокатски хонорар.

Представителят на СГП счита, че искът е основателен и доказан.

Съдът след като прецени твърденията на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Не е спорно между страните, че със Заявление № 16/633991/0065779 от 30.03.2016 г. и Заявление № 16/633991/101663 от 14.02.2017 г., [фирма] е кандидатствало пред ДФЗ за предоставяне на държавна помощ – „Помощ за реализирането на доброволно поети ангажименти за хуманно отношение към птиците“ за 2016 г. и 2017 г. С Уведомително писмо изх. № 02-2600/5187/14.12.2018 г., издадено от Заместник – изпълнителен директор на ДФЗ, [фирма] е уведомено, че подадените заявления не са одобрени.

Срещу Уведомително писмо изх. № 02-2600/5187/14.12.2018 г. от страна на дружеството-ищец е депозирана жалба. С Решение № 986/17.07.2019 г., постановено по административно дело № 442/2019 г. по описа на Административен съд София-област /АССО/, същото е отменено като незаконосъобразно. Административната преписка е върната на органа за ново произнасяне при спазване на указанията по тълкуване и прилагане на закона. С Решение № 12176/01.10.2020 г., постановено по административно дело № 11775/2019 г. по описа на ВАС, решението на АССО е оставено в сила.

Не е спорно също, че претендираната сума по схемата за държавна помощ не е изплатена. Нещо повече, от страна на ответника се отрича наличието на предпоставките за отпускане на такава.

По делото се допусна и беше изслушана съдебно-счетоводна експертиза с вещо лице Е. С. К., с поставени следните задачи:

1. Да се установят счетоводните записи относно извършваната дейност по отглеждане на патици за 2016 г. и 2017 г.?
2. Въз основа на какви първични документи са извършени счетоводните записи по т. 1?;
3. Да се изчисли дължимата за 2016 г. и 2017 г. държавната помощ за заявления от [фирма] капацитет за подпомагане?

Съдът ще коментира приетото и неоспорено от страните експертно заключение при излагане на правните си изводи.

В хода на съдебното производство към доказателствения материал по делото се приобщиха следните писмени доказателства:

Представени от ищеца: представените с исковата молба – л.4-88.

Представени от ответника: с отговора по исковата молба - л.94-212, копие на Решение № 6651/03.06.2020 г., постановено по адм. дело № 14092/2019 г. по описа на ВАС – л.217-220;

Представени от трето за производството лице – Българска агенция по безопасност на храните: л.258-280.

При така установената фактическа обстановка, съдът прие следните правни изводи:

Предявената искова претенция е процесуално допустима, като предявена от активно легитимирана страна, претендираща присъждане на обезщетение за вреди, причинени от незаконосъобразен административен акт, срещу надлежен ответник – Държавен фонд „Земеделие“. Разгледана по същество, е основателна.

Съгласно разпоредбата на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, правото на обезщетение възниква, когато са претърпени вреди от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на органи или длъжностни лица на държавата или общината при или по повод изпълнение на административна дейност. Деликтната отговорност по ЗОДОВ се отличава от общата деликтна отговорност досежно деликвента, както и досежно спецификата на причинната връзка – вредите трябва да са причинени при или по повод упражняването на административна дейност. В конкретния случай се касае за вреди, причинени в следствие на административна дейност, изпълнявана от държавен орган. Основателността на иска предполага предварителното установяване на точно определени от законодателя кумулативно дадени предпоставки: незаконосъобразен административен акт или незаконосъобразно действие или бездействие на административен орган или длъжностно лице на държавата или общината; този акт да е отменен по съответен ред; да е настъпила вреда от такъв административен акт, действие или бездействие; да е налице пряка и непосредствена връзка между постановения незаконосъобразен административен акт, действие или бездействие и настъпилата вреда. При липсата на който и да било от елементите на посочения фактически състав не може да се реализира отговорността на държавата и общините по реда на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. Отговорността не се презумира от закона, затова в тежест на ищеца е да установи наличието на гореизброените кумулативно дадени предпоставки за отговорността по чл. 1 от ЗОДОВ.

Видно от Решение № 986/17.07.2019 г., постановено по административно дело № 442/2019 г. по описа на АССО, оставено в сила с Решение № 12176/01.10.2020 г., постановено по административно дело № 11775/2019 г. по описа на ВАС /влязло в сила на 01.10.2020 г./ е отменено като незаконосъобразно Уведомително писмо с изх. № 02-2600/5187/14.12.2018 г., издадено от Заместник-изпълнителен директор на ДФЗ, с което е отказано предоставяне на държавна помощ по схема „Помощ за реализиране

на доброволно поети ангажименти за хуманно отношение към птиците“ за 2016 г. и 2017 г. В мотивите на съдебния акт е прието, че при издаване на оспорения административен акт са допуснати съществени процесуални нарушения, както и че не са налице обстоятелства, обосноваващи отказ за отпускане на помощта за 2016 г. и 2017 г. В тази връзка административната преписка е върната на ответника със задължителни указания по прилагане и тълкуване на закона, съобразно мотивите на решението.

В практиката на ВАС (напр. реш. по адм. дело № 11570/ 2020г., III отд.) за случаите, когато след отмяната на административния акт, съдът не решава въпроса по същество, а изпраща преписката за произнасяне на административния орган със задължителни указания, по компетентност, е възприето разбирането, че отмяната на един от издадените в хода на производството административни актове не поражда право на обезщетение, тъй като към този момент няма завършен фактически състав за търсене на имуществена отговорност за вреди. Претендираните от лицето права се признават или отричат, със съответните правни последици, с влизане в сила на административния акт, с който органът решава въпроса по същество. Поради това в подобни случаи искът за вреди от незаконна административна дейност може да се предяви след окончателното приключване на административното производство, ако реално има настъпили вреди в резултат на окончателното решаване на въпроса поради постановените при разглеждането на преписката незаконни актове. В съответствие с т. 4 от Тълкувателно решение № 3/22.04.2004 г. на ВКС по тълкувателно гражданско дело № 3/2004 г., ОСГК, обезщетение за вреди от незаконосъобразни административни актове, може да се иска след тяхната отмяна с решение на съда, като унищожаване, а при нищожните – с констатиране на нищожността в самия процес по обезщетяване на вреди.

Както бе посочено по-горе, видно от мотивите на приложеното по делото Решение № 986/17.07.2019 г., постановено по административно дело № 442/2019 г. по описа на АССО практически са дадени указания за отпускане на поисканата държавна помощ, поради това, че е прието, че ищецът отговаря на изискванията, обективирани в Указанията на ДФЗ по съответната програма за финансиране. Съдът е приел, че заявленията за 2016 г. и 2017 г. са подадени от ищеца на 30.04.2016 г. и на 14.02.2017 г., като регламентираният едномесечен срок, в който е следвало да има произнасяне от страна на ответника е изтекъл на 30.04.2016 г. и на 14.03.2017 г. От представените от ответника писмени доказателства се установява, че по отношение на ищеца е било спряно обработването на неговите заявления, поради допълнителна проверка от Дирекция „Противодействие на измамите“. След възобновяване на производството, от страна на ответника е издаден отмененият като незаконосъобразен административен акт - Уведомително писмо с изх. № 02-2600/5187/14.12.2018 г., издадено от Заместник-изпълнителен директор на ДФЗ. Издаденият отказ е отменен като незаконосъобразен, като АССО и ВАС са приели, че не са налице обстоятелства, обосноваващи отказ за отпускане на помощта за 2016 г. и 2017 г. В тази връзка административната преписка е върната на ответника със задължителни указания по прилагане и тълкуване на закона в този смисъл. Безспорно е и обстоятелството, че полагащата се сума под форма на държавна помощ не е изплатена на ищеца, независимо от влязлото в сила съдебно решение, с което е отменено уведомителното

писмо. Именно това обосновава наличието на пряка причинно-следствена връзка между извършеното нарушение и претърпените вреди, както и причинно-следствена връзка между действията на ДФЗ и претърпените вреди. Специфичното в случая, че оспорената заповед е отменена не само на процесуално основание, но и поради нейната материална незаконосъобразност. Поради това в конкретния казус, не може да бъде споделена тезата, че постановяването на един евентуален последващ административен акт би опосредил претендираните вреди, поради което същите биха били евентуално пряка и непосредствена последица от него, а не от посочената в исковата молба отменена заповед./ по арг. на обратното вж. Р.. № 11206/ 24.08.2020г. по адм. дело № 10162/2019г. на ВАС. Р..№ 76/27.6.2016 г., по адм.дело № 57 / 2016 г. на ЯАдмС, оставено в сила с Р..№ 14685/ 30.11.2017г. по адм. дело № 9876/2016г. на ВАС/.

Съдът намира приобщените доказателства по административната преписка и ангажираните доказателства от БАБХ, за да бъде проверено дали са налице основания за отказ за финансиране за неотнормирани към предмета на доказване. Тази проверка е встрани от задълженията на съда да извърши преценка досежно основателността на предявения иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ), която изисква установяване наличието на кумулативните предпоставки за ангажиране отговорността на ДФЗ по посочената разпоредба – в случая отменен като незаконосъобразен административен акт, пряката причинна връзка между този акт и твърдяната имуществена вреда, както и настъпването на последната.

Относно размера на претендираната сума, същият се установява безспорно доказан и от допуснатото по делото експертно заключение, прието и неоспорено от страните. Вещото лице след подробен анализ на представените доказателства е установило, че дължимият размер на държавната помощ за 2016 г. е 29 640.00 лв., а за 2017 г. – 29 640.00 или в общ размер 59 280.00 лв.

Предвид изложеното, съдът намира предявеният иск за заплащане на обезщетение за претърпени пропуснати ползи в посочения по-горе размер за основателен и доказан, поради което следва да бъде уважен изцяло.

С оглед становището на съда досежно основателността на главния иск, основателна се явява и претенцията за присъждане на законната лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба, до окончателното изплащане на обезщетението.

В съответствие с нормата на чл. 81 ГПК, съдът следва да се произнесе по претенциите на страните за присъждане на разноски.

На основание чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ, предвид уважаване на исковата претенция в пълен размер, основателно е искането на ищеца за присъждане на сторените в производството разноски. Същият е представил списък на разноски/ л.239/ и писмени доказателства, установяващи заплатени разноски в общ размер 2 822.00 лв., в т.ч. 50.00 лв. – заплатена държавна такса по предявения иск и 2 772.00 лв. за заплатено адвокатско възнаграждение, съгласно приложен договор за правна защита и

съдействие. Не се претендират разноски за заплатено възнаграждение за вещо лице. Ето защо, последните следва да останат така, както са направени.

От страна на ответника по делото е отправено възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение, което съдът намира за неоснователно. С оглед материалния интерес по делото, неговата фактическа сложност и във връзка с чл. 8, ал. 1, т. 4 от Наредба № 1 от 9 юли 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, заплатеното от ищеца адвокатско възнаграждение не е прекомерно.

Така мотивиран от изложеното и на основание чл. 203 и сл. от АПК, Административен съд София – град,

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Държавен фонд „Земеделие“, с адрес: [населено място], [улица], представлявано от В. Г. – Изпълнителен директор, да заплати на [фирма], ЕИК:[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица], стая 703, представлявано от Д. И. Д. – Управител, обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на 59 280.00 лв. (петдесет и девет хиляди и двеста осемдесет лева), представляващи пропуснати ползи причинени от отменен по съдебен ред административен акт – Уведомително писмо изх. № 02-2600/5187 от 14.12.2018 г., издадено от Заместник – изпълнителен директор на ДФЗ, ведно със законната лихва от датата на завеждане на исковата молба до окончателното изплащане на вземането.

ОСЪЖДА Държавен фонд „Земеделие“, с адрес: [населено място], [улица], представлявано от В. Г. – Изпълнителен директор, да заплати на [фирма], ЕИК:[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица], стая 703, представлявано от Д. И. Д. – Управител съдебно-деловодни разноски в общ размер на 2 822.00 лв. (две хиляди осемстотин двадесет и два лева).

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба или протест пред Върховен административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщението до страните.

СЪДИЯ: